

Ημερομηνία: 07-2020

URL: <https://europa.eu/!jk99nI>

Η παρούσα έκθεση είναι η **τρίτη έκθεση αξιολόγησης της κοινής ομάδας έρευνας (ΚΟΕ)** που δημοσιεύθηκε από το δίκτυο ΚΟΕ από το 2014. Περιλαμβάνει δύο κεφάλαια.

Το κεφάλαιο 1 παρέχει μια μη εξαντλητική επισκόπηση των **πορισμάτων από 99 έντυπα αξιολόγησης που συμπλήρωσαν ενεργά μέλη ΚΟΕ μεταξύ Νοεμβρίου 2017 και Νοεμβρίου 2019.**

Το κεφάλαιο 2 πραγματεύεται ειδικά την **εμπειρία της Eurojust από τις ΚΟΕ με τρίτα κράτη.**

Η συνοπτική παρουσίαση παρέχει μια επισκόπηση των βασικών πρακτικών συμπερασμάτων της παρούσας έκθεσης όσον αφορά τα διδάγματα που αντλήθηκαν και τις βέλτιστες πρακτικές που καταγράφηκαν.

Πορίσματα της αξιολόγησης των κοινών ομάδων έρευνας

1) Σύσταση κοινής ομάδας έρευνας

Ιδιαίτερες προκλήσεις που καταγράφηκαν:

- έλλειψη εν εξελίξει ερευνών στις συναφείς χώρες·
- προσδιορισμός συναφών εταίρων της ΚΟΕ όταν η υπόθεση περιλαμβάνει διασυνδέσεις μεταξύ περισσότερων από δύο χωρών·
- δυνατότητα και προθυμία συμμετοχής σε ΚΟΕ·
- απροθυμία συμμετοχής σε πολυμερή ΚΟΕ με παρουσία κρατών των οποίων οι αντίστοιχες έρευνες δεν έχουν άμεση σχέση μεταξύ τους·
- αποκλίνουσες επιχειρησιακές προτεραιότητες / διαφορετικά επίπεδα ερευνών στις εμπλεκόμενες χώρες·
- προσδιορισμός συναφών εταίρων της ΚΟΕ όταν διεξάγονται ταυτόχρονα αρκετές ποινικές διαδικασίες σε εθνικό επίπεδο χωρίς δυνατότητα συγχώνευσης·
- σύσταση ΚΟΕ χωρίς υπαίτια καθυστέρηση σε υποθέσεις που η απόφαση σύστασης ΚΟΕ λαμβάνεται σε μικρό χρονικό διάστημα πριν από τη στιγμή που αναμένεται η ανάληψη ενεργειών.

Βέλτιστη πρακτική:

- εξοικείωση με λειτουργία ΚΟΕ: προηγούμενη πείρα μεταξύ κρατών ή εθνικών αρχών που πρόκειται να συμμετάσχουν στην ΚΟΕ·
- συμφωνία σχετικά με απλοποιημένη διαδικασία αντιμετώπισης αλλαγών των μελών της ΚΟΕ·
- διευκολυντικός ρόλος των εθνικών εμπειρογνομόνων της ΚΟΕ (συντονιστών) στη διαδικασία σύστασης·
- χρήση κοινής γλώσσας εργασίας για τη συζήτηση του σχεδίου συμφωνίας ΚΟΕ·
- αποδοχή συμφωνίας ΚΟΕ στα αγγλικά στην εθνική διαδικασία (δεν απαιτείται μετάφραση)·

- συζήτηση κατά τον χρόνο σύστασης ΚΟΕ για τον τρόπο διεξαγωγής της επιχειρησιακής ανάλυσης και τον φορέα που θα τη διενεργήσει (Ευρωπόλ ή εθνικές αρχές)·
- έγκαιρη αποσαφήνιση νομικών και πρακτικών ζητημάτων ήδη στο στάδιο πριν από τη σύσταση ΚΟΕ· συμμετοχή της Eurojust στην παροχή συνδρομής και συμβουλών.

2) Επιχειρησιακή φάση

Ιδιαίτερες προκλήσεις που καταγράφηκαν:

- γλωσσικά ζητήματα, ιδίως έλλειψη χρόνου και μεταφραστών σε υποθέσεις με μεγάλο όγκο υλικού προς μετάφραση ή λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες·
- συντονισμός της ανταπόκρισης σε αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής / ευρωπαϊκής εντολής έρευνας που υποβάλλονται από ένα μέρος σε ΚΟΕ που ζητεί την ανταλλαγή αποδεικτικών στοιχείων που συλλέγονται εντός της ΚΟΕ·
- διαφορετικές υποχρεωτικές προθεσμίες για τις έρευνες σε μέρη της ΚΟΕ που ενδέχεται να επηρεάσουν τις επιχειρήσεις·
- άρνηση εκτέλεσης των ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης λόγω των συνθηκών φυλάκισης·
- διαφορές στις νομικές απαιτήσεις όσον αφορά τις ακροάσεις των θυμάτων και των μαρτύρων.

Βέλτιστη πρακτική:

- ρόλος συνδέσμων ενός κράτους της ΚΟΕ που είναι αποσπασμένοι στο άλλο κράτος της ΚΟΕ: καθημερινή επικοινωνία και βαθύτερη κατανόηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του νομικού συστήματος, καθώς και του πολιτισμικού και κοινωνικού υποβάθρου·
- κοινή χρήση/γνωστοποίηση μεθόδων και εργαλείων έρευνας μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των εμπλεκόμενων κρατών·
- προβολή της ομαδικής εργασίας στους συλληφθέντες υπόπτους·
- συμμετοχή ειδικών εμπειρογνομόνων (εθνικός συντονιστής για την εμπορία ανθρώπων, Ιντερπόλ, μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ)) που είναι επωφελείς για την έκβαση της υπόθεσης·
- εφαρμογή της κοινής στρατηγικής για την υποστήριξη/προστασία θυμάτων εμπορίας (πολυτομεακή προσέγγιση, συμπεριλαμβανομένων ΜΚΟ, Υπουργείων Δικαιοσύνης)·
- προστιθέμενη αξία της από κοινού παρακολούθησης και της ανάλυσης σε πραγματικό χρόνο των επιχειρήσεων σε υπόθεση διακίνησης ναρκωτικών σε παραμεθόρια περιοχή·
- συνεχής συμμετοχή σε συζήτηση για την αποσαφήνιση των νομικών συστημάτων και απαιτήσεων στις διάφορες χώρες·
- δυνατότητα χρησιμοποίησης του ίδιου διερμηνέα/μεταφραστή καθ' όλη τη διάρκεια των δραστηριοτήτων της ΚΟΕ (μετάφραση παρακολουθούμενων τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, διερμηνεία κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων), με στόχο την καλύτερη επισκόπηση της υπόθεσης και τη συμβολή στην αποτελεσματικότητα της συνεργασίας·
- επιμελής πρωτοκόλληση των πληροφοριών και των αποδεικτικών στοιχείων που ανταλλάσσονται (με καταγραφή στο αρχείο της ΚΟΕ).

3) Φάση δίωξης

Βέλτιστη πρακτική:

- συνέχιση της συνεργασίας κατά τη φάση της δίωξης - αναφορά της περατωθείσας ΚΟΕ στα αιτήματα δικαστικής συνδρομής
- συνέχιση της συνεργασίας σε ΚΟΕ για την αντιμετώπιση πρακτικών/νομικών/επιχειρησιακών ζητημάτων κατά τη φάση της δίωξης.

Εμπειρία της Eurojust από τις κοινές ομάδες ερευνών (ΚΟΕ) με τρίτα κράτη

- Οι ΚΟΕ θεωρούνται όλο και περισσότερο ως ένα πολύτιμο εργαλείο δικαστικής συνεργασίας με τρίτα κράτη. Στα τέλη του 2019, 20 κράτη μέλη της ΕΕ είχαν ήδη συγκεντρώσει εμπειρία από τις ΚΟΕ με τη συμμετοχή τρίτου κράτους. Από τις υποθέσεις της Eurojust προκύπτει ότι μέχρι στιγμής έχουν συσταθεί συνολικά 74 ΚΟΕ με ένα ή περισσότερα τρίτα κράτη ως μέλη.
- Οι περισσότερες ΚΟΕ στις οποίες συμμετέχουν τρίτα κράτη συστάθηκαν βάσει του άρθρου 20 του δεύτερου πρόσθετου πρωτοκόλλου στη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης του 1959. Το άρθρο 19 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος χρησιμοποιήθηκε επίσης ως νομική βάση για τη σύσταση των ΚΟΕ.
- Το παγκόσμιο δίκτυο της Eurojust συνέβαλε σημαντικά στη δημιουργία επαφών σε πρώιμο στάδιο και στην αύξηση της επιτυχούς σύστασης των ΚΟΕ με τρίτα κράτη. Ειδικότερα, οι εισαγγελείς-σύνδεσμοι που τοποθετήθηκαν στην Eurojust διαδραμάτισαν καίριο ρόλο. Επιπλέον, διάφορα σημεία επαφής της Eurojust συμμετείχαν στην επιτυχή σύσταση των ΚΟΕ.
- Η Eurojust παρείχε επιχειρησιακή συνδρομή καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των ΚΟΕ με συμμετοχή τρίτων κρατών. Στις συντονιστικές συνεδριάσεις της Eurojust προσφέρεται πολύτιμη πλατφόρμα για την εξέταση της καταλληλότητας μιας υπόθεσης σύστασης ΚΟΕ, για τη σύνταξη της συμφωνίας ΚΟΕ και για τη λήψη απόφασης σχετικά με τον επιχειρησιακό τρόπο προόδου. Όλο και περισσότερες ΚΟΕ με συμμετοχή τρίτων κρατών έχουν επίσης επωφεληθεί από τη χρηματοδότηση της Eurojust για τις ΚΟΕ. Οι εθνικές αρχές θα μπορούσαν να εξετάσουν το ενδεχόμενο δημιουργίας ενός κέντρου συντονισμού στην Eurojust για την υποστήριξη των κοινών ημερών δράσης, καθώς και για υποθέσεις που αφορούν ένα ή περισσότερα τρίτα κράτη.
- Η καλή, τακτική και αποτελεσματική επικοινωνία — στην ιδανική περίπτωση σε μια κοινή γλώσσα εργασίας — είναι η πιο σημαντική πτυχή της επιτυχούς συνεργασίας εντός μιας ΚΟΕ, ανεξάρτητα από το εάν ένα τρίτο κράτος είναι επίσης μέλος ή όχι της ΚΟΕ. Ειδικά ζητήματα που εξετάστηκαν στις ΚΟΕ στις οποίες συμμετέχουν τρίτα κράτη περιλάμβαναν ειδικές ρήτρες στη συμφωνία ΚΟΕ που αντικατοπτρίζουν νομικές εσωτερικές απαιτήσεις, διαφορετικά πρότυπα και κανόνες για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων, και ζητήματα δικαιοδοσίας και τις νομικές δυνατότητες διαβίβασης των διαδικασιών σε πρώιμο στάδιο.
- Οι λόγοι για τη μη σύσταση ΚΟΕ ήταν συχνά οι ίδιοι με εκείνους που ισχύουν για τις υποθέσεις μόνο με τα κράτη μέλη της ΕΕ, όπως για παράδειγμα είτε ότι η υπόθεση βρισκόταν ακόμη σε προκαταρκτικό στάδιο που δεν επέτρεπε τη λήψη απόφασης είτε ότι βρισκόταν σε διαφορετικό ή προχωρημένο στάδιο των ερευνών/διώξεων. Ορισμένοι παράγοντες που χαρακτηρίζουν την πιθανή συμμετοχή τρίτου κράτους ήταν οι διαφορετικοί κανόνες που διέπουν τη δημοσιοποίηση,

ΣΥΝΟΨΗ

EL

η έλλειψη κοινής νομικής βάσης για τη σύσταση ΚΟΕ και η προτίμηση στη συνεργασία με τη χρήση ΑΔΣ.